

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățămînt

Numele, prenumele elevului

LIMBA ȘI LITERATURA UCRAINEANĂ

**PRETESTARE
CICLUL GIMNAZIAL**

**4 aprilie 2017
Timp alocat: 120 de minute**

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj total acumulat _____

Частина I

Прочитайте уважно текст і виконайте завдання до нього.

Звідки любов в українця до зелених садочків, звідки його пристрасть оточувати своє житло дикими деревами і кущами? Не останню роль тут відіграла впевненість, що всі лісові, паркові, фруктові дерева Бог посадив людям на користь і добро.

Вербові пухнасті котики з'являються у березні, коли ще не зійшов сніг і дерева постукують голим мерзлим гіллям. Верба не боїться вологи. З вербових колод майстри видовбували посуд, мірки, човни. Скрізь вербу використовували для різноманітних каркасних переплетень, будівництва кошар, кошелів, кліток. З прутovidних верб плели містки і зручні кошики.

У слов'ян верба здавна вважалася священним деревом. Шостий тиждень Великого посту називали Вербним. На Вербному тижні у церквах освячували вербові гілочки. Освячені вербові гілочки втикали у кутках ниви, з якої прагнули одержати багатий врожай. Вербою скурювали хату від пропасниці, її клали у воду, в якій купали хвору дитину, вербовий настій пили, щоб не боліла голова. Якщо хворіли зуби, то потрібно було вирізати шкірку або «серце» у освяченої верби, яка росла на городі, а потім знову прикласти до дерева, щоб приросли.

Який кущ наймиліший для серця українця? Народ на це відповів так: «Нема квітку на всім світку, як на тій калинці». Калина, мов дівчина-красуня, ніжна і чарівна. Дивишся на неї і милуєшся. По всіх українських селах усюдах цвітуть калинові кущі. Саджали їх біля колодязів, щоб вода була здоровою і смачною. На початку зими, коли в сірих холодних сутінках журилися села, червоні грона калини звеселяли серця селян, наповнювали їхні душі спокійним чеканням світлих змін. Недаремно калину називали в народі «гордовиною» - вона була прикрасою, гордістю зимового українського садка. «Не ламайте калину, бо накличете мороз», - попереджала мати дітей, які влаштовували свої забави під калиновими кущами. Але саме після приморожування плоди калини вживали і старі, і малюки. З калинових ягід готували начинку для пирогів, киселі, настойки - «калинівки», приправи до м'ясних страв. Майже в кожній селянській родині калину застосовували при простудних захворюваннях. Бабусі завжди пропонували неслухняним онукам, які морозної пори на вулиці «наловили дрижаків», гарячі цілющі калинові напої з медом.

Весною калина білим цвітом квітує, а восени червоні ягідки дарує. Квітне і плодоносить калина в луках і садочках, вирає калинове диво зелено-біло-червоними барвами у прислів'ях, піснях, казках і легендах.

(З календаря).

№ завдання	Завдання	Оцінювання
1	Визначте стиль поданого тексту. Обведіть кружечком букву, що позначає правильну відповідь. А. Художній Б. Публіцистичний В. Науковий Г. Офіційно – діловий Г. Розмовний	L 0 1

2	<p>Дайте відповіді одним реченням на кожне запитання до тексту.</p> <p>А. Чого не боїться верба?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Б. Що робили з освяченими вербовими гілочками?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>В. Який кущ наймиліший для серця українця ?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p>
3	<p>Доберіть і запишіть заголовок, який би відображав тему прочитаного тексту.</p> <p>_____</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p>
4	<p>Поділіть текст на 5 основних частин і доберіть заголовок до кожної з них.</p> <p>1. _____</p> <p>2. _____</p> <p>3. _____</p> <p>4. _____</p> <p>5. _____</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p>
5	<p>До поданих слів доберіть і запишіть по одному синоніму з тексту.</p> <p><i>Необхідно</i> – _____;</p> <p><i>радували</i> – _____;</p> <p><i>постійно</i> – _____.</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>
6	<p>Поясніть значення виразу <u>«наловили дрижаків»</u>. Запишіть складене вами речення.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p>
7	<p>З'ясуйте, яким членом речення є виділені слова. Обведіть кружечком букву, що позначає правильну відповідь.</p> <p>1. По всіх українських селах усюдах цвітуть калинові кущі. а, б, в</p> <p>2. З вербових колод майстри видовбували посуд, мірки, човни. а, б, в</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>

	<p>3. З прутovidних верб плели мiсткi i зручнi кошики та клiтки.</p> <p style="text-align: right;">а, б, в</p> <p>а) означення; б) однорiднi додатки; в) простий дiєслiвний присудок.</p>	
8	<p>У поданих реченнях вставте пропущенi букви та апостроф.</p> <p>Українцi споконвiку любили калину. Садили її бiля хати, у са...ку, над рiчкою, у полi. Калина любить сонце i українс...кi землi. Стоїть серед поля розлогий кущ калини. Під кущем трава з...ленiє. Пташки мiж гiл...ям щебечуть. Багряне листя ввiбрало всю красу ос...нi. Ч...рвонi кетяги вкритi краплинами р...си, аж г...рять на сонцi.</p> <p>Кущ калини завжди був поруч... з українцем. Він огортав весiльний к...ровай, щоб забезпечити щасливе майбутнє подружнiй парi, прикрашав в...ночок на гарнiй голiвцi україночки, щоб довше зберегти її красу. Також кущ калини служив об...регом для кожної оселi. За давнiм повiр...ям червонясту красуню саджали бiля хати, щоб оберiгати сiм...ю та приносити їй тiльки щастя та добробут.</p>	L 0 1 2 3 4 5 6
9	<p>У поданому уривку вставте пропущенi роздiлові знаки.</p> <p>Калина це стрункий кущ, з багатьма тонкими вiтками що тягнуться до неба. Із приходом весняного тепла на них набухають бруньки. Потiм калина вся вкривається бiлими суцвiттями-парасольками вона вбирає тепло сонця та живильну вологу землi. Її листя яскраво-зелене з нерiвними зубчастими краєчками i в них плутається вiтерець.</p> <p>Потiм коли кvти оцвiтають на їхньому мiсцi з'являються маленькi зеленi ягiдки. Вони поступово стають бiльшими та восени набувають насичено червоного кольору. Стиглi ягоди калини схожi на яскравi краплини кровi тому в традицiї українського народу вони символiзують силу життя. Ягоди калини також бувають жовтого та чорного кольору а деякi види її не скидають листя восени.</p> <p>Калина трохи кисла терпкувата на смак. З неї готують смачне варення та компот. Зображенням калини прикрашають предмети побуту крашанки вишиванки.</p>	L 0 1 2 3 4 5 6
10	<p>Напишіть твір - опис за темою: «Калина – мальовнича рослина» . (6-7 речень).</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 0 1 2 3 0 1 2 3 4

Частина II

Прочитайте уважно текст і виконайте завдання до нього.

Реве та стогне Дніпр широкий,
Сердитий вітер завива,
Додолу верби гне високі,
Горами хвилю підійма.
І блідий місяць на ту пору
Із хмари де-де виглядав,
Неначе човен в синім морі,
То виринав, то потопав.
Ще треті півні не співали,
Ніхто ніде не гомонів,
Сичі в гаю перекликались,
Та ясен раз у раз скрипів.

В таку добу під горою,
Біля того гаю,
Що чорніє над водою,
Щось біле блукає.
Може, вийшла русалонька
Матері шукати,
А може, жде козаченька,
Щоб залоскотати.
Не русалонька блукає:
То дівчина ходить,
Й сама не зна (бо причинна),
Що такеє робить.
Так ворожка поробила,
Щоб менше скучала,
Щоб, бач, ходя опівночі,
Спала й виглядала
Козаченька молодого,
Що торік покинув.
Обіщався вернутися,
Та, мабуть, і згинув!
<...>
Така її доля... О Боже мій милий!
За що ж ти караєш її, молоду?
За те, що так широко вона полюбила
Козацькі очі?.. Прости сироту!
Кого ж їй любити? Ні батька, ні неньки;
Одна, як та пташка в далекім краю.
Пошли ж ти їй долю, — вона молоденька,

Бо люде чужії її засміють.
Чи винна ж голубка, що голуба любить?
Чи винен той голуб, що сокіл убив?
Сумує, воркує, білим світом нудить,
Літає, шукає, дума — заблудив.
<...>
А тим часом із діброви
Козак виїжджає; Під ним коник вороненький
Насилу ступає.
«Ізнемігся, товаришу!
Сьогодні спочнем:
Близько хата, де дівчина
Ворота отчинить...
"Ось і дуб той кучерявий...
Вона! Боже милий!
Бач, заснула виглядавши,
Моя сизокрила!"
Кинув коня та до неї:
"Боже ти мій, боже!"
Кличе її та цілує...
Ні, вже не допоможе!
"За що ж вони розлучили
Мене із тобою?"
Зареготавсь, розігнався —
Та в дуб головою!
<...>
Посадили над козаком
Явір та ялину,
А в головах у дівчини
Червону калину.
Прилітає зозуленька
Над ними кувати;
Прилітає соловейко
Щоніч щебетати;
Виспіває та щебече,
Поки місяць зійде,
Поки тії русалоньки
З Дніпра грітись вийдуть.
[1837, С.-Петербург]

1	<p>Поданий уривок з твору :</p> <p>а) «Наймичка» Т.Шевченка; б) «Причинна» Т.Шевченка; в) «Катерина» Т.Шевченка.</p> <p><i>Обведіть кружечком відповідну букву.</i></p>	L 0 2
---	--	-------------

2	<p>За літературним жанром цей твір:</p> <p>а) байка; б) поема; в) романтична балада.</p> <p><i>Обведіть кружечком відповідну букву.</i></p>	L 0 2
3	<p>Визначте тему балади «Причинна». Обведіть кружечком відповідну букву.</p> <p>а) Зображення важкої долі жінки - кріпачки, яка вимушена була все своє життя страждати і приховувати своє материнство.</p> <p>б) Розповідь про вірне кохання, розлуку і трагічну смерть закоханих.</p> <p>в) Засудження жорстокості панів, паразитизму і морального, хабарництва і лицемірство чиновників.</p>	L 0 2
4	<p>Випишіть з тексту по одному з художніх засобів:</p> <p>Епітет: _____</p> <p>Порівняння: _____</p> <p>Метафора: _____</p> <p>Пестливе слово: _____</p>	L 0 1 0 1 0 1 0 1
5	<p>Складіть та запишіть 5 речень, відповідаючи на питання: «Чим приваблює вас романтична балада Т. Шевченка «Причинна»?»</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5 0 1 2